

Haurrei, txakurrei eta kaleko saltzaileei?

Amagoia Mujika
Telleria

Zelebrea da kontua. Bada euskara egoera jakinetan bakarrik erabiltzen duen jendea. Egoera horietan natural-natural ateratzen zaiela esango nuke. Konturatuta nengoen horrekin.

Txakurrarekin euskaraz egiten dutenak. «Eske oso gaizki egiten dut euskaraz eta txakurra ez da kexatzen». Hor-txe, euskara, txakur hizkuntza, hizkuntza txakurra.

Haurrekin euskaraz egiten dutenak. «Umeekin ez zait beste hizkuntzarik ateratzen. Arraroa egiten zait». Bai, niri ere bai, haur erdaldunei euskaraz egiteraino, di-da batean ikasiko dutelakoan

edota beren burmuin elastikoak nire hitzak ulertzeraino tenkatzeko gai direlakoan.

Badira gurasoak haurrei haur diren bitartean euskaraz egiten dietenak. Hori bai, behin adin batetik aurrera, helduen gauzei buruz hitz egiten hastean, akabo euskara. Euskarak gauza txikieta-rako eta txikien gauzetarako soilik balioko balu bezala.

Eta azkenaldian beste joeratxo bat sumatzen ari naiz; kaleko saltzaileekin euskaraz hitz egitea. Azal beltzean nabarmentzen diren begiak gerturatzen direnean, ordura arte barra-barra gazte-lera bizian ari ziren kuadrillak euskaraz

hasten dira. Kaleko saltzaileak euskaraz egiten die eta horrek zimikoa egiten die bihotzean. Ze gauza ederra den euskaldun izatea.

Saltzailea urrutiratzean, berriz, trago eta trago arteko aparteko hausnarketak: «Ze ondo egiten duten hauek euskaraz», «hauek bai azkarrak», «hilabete pare batean ikasten dute euskara hauek. Beste batzuk bizitza guztian hemen eta hitzik ez dute egiten euskaraz».

Ez du asko irauten txoro-haizeak. Hurrengo tragorako berreskuratzen du kuadrillak bere betiko kale-zurruteko hizkuntza. «*Mañana viene lluvia*». •

Sexualitatea ez da koitoa

Xabier Mikel
Errekondo

Baina koitoa ere bada. Zenbat eta menu zabalagoa eta askotarikoagoa orduan eta sexualitatea gozagarriagoa... Ez dira bazka bakoitzean zertan plater guztiak dastatu, gainera, irudimenaren esentzia pittin bat erantsita menuak zenbatezinak dira.

13 eta 17 urte arteko mutilen hamarretik bederatzik eta nesken erdiek pornografia sarritan kontsumitzen dute. Save the Children erakundeak plazaratu dituen datuek gurasoak, hezitzaileak eta herritarrak harri eta zur utzi ditu. Izan ere, argazkia gordina da,

nerabeek klik batera dagoen pornografia dute sexu heziketa. Argi dago sexualitatearen heziketak huts egiten jarraitzen duela.

Ikasketa berantiarra izan nuen nik, nago gehienok bezala... Eta, nire gabezien kezkak bultzatuta, herriko Paotxa irratian sexualitatearen inguruko programa egin nuen 20 urte inguru nituela. Adibidez, 6 urtetik gorakoentzako Jose Luis Garcíaren sexu-heziketa liburuak edo Luis Elberdinek “Egin”-en idatzitako zutabeak irentsi egiten nituen... Askok ikasi nuen eta, era berean, konturatu nintzen zeinen gutxi ne-

kien. Gazteek sexualitatearen oinarriak pornotik eraiki ez ditzaten pertsonaren heziketa integralaren erdigunean sexualitateak egon behar du: heziketa goiztiarragoa, guraso irekia-goak eta hezitzaileak sexualitatean ondo prestatuak.

Finean, gazteek prestakuntza kritikoa izanik soilik bereizi ahalko dituzte sexualitatearen hegiak; ederrak nola mingotsak, gustuko dituztenak nola zaborrak eta jazarpen-pornografia. Jaiotzetik baikara izaki sexualak eta senti dezakegu, plazerak senti, garaian garaikoak. •